

c. यदाङ्गुरा इति वरुणेति शपामहे ततो वरुण नो मुञ्च ।

d. सुमित्रिया न आप ओषधयः सन्तु दुर्मित्रियस्तस्मै सन्तु योऽस्मान्द्वेष्टि
यं च वयं द्विष्मः ॥ २२ ॥

का° [६. १०. ३.] अभ्यवेत्य शुष्कार्द्रसंधौ हृदयशूलमुपगूहति शुगसि तमभिषोच
योऽस्मान्द्वेष्टि यं च वयं द्विष्मो मापो मौषधीरिति चेति । जले प्रविश्य आल-
व्यस्य पशोर्हृदयस्थं मांसं यस्मिन् श्रितं (9.) स हृदयशूलस्तं शुष्कार्द्रभूप्रदेशयोः
संधौ निगूहेत् भूमावधोमुखं क्षिपेत् शुगसि माप इति मन्त्राभ्यामिति सूत्रार्थः ॥
हृदयशूलदेवतं यजुः । हे हृदयशूल त्वमपो जलानि ओषधीः च मा हिंसीः ॥
का° [६. १०. ५.] धाम्नो-धाम्नः सुमित्रिया न इत्युपस्पृशत्यप इति । सर्वे ऋविग्यज्ञ-
माना मन्त्राभ्यां (10.) जलं स्पृशतीति सूत्रार्थः ॥ वरुणदेवतं यजुः हे राजन् वरुण
धाम्नो-धाम्नः यस्माद्यस्मात्तदीयपाशसमन्वितात् स्थानात् (11.) वयं विभीमस्तस्मा-
त्तस्मात्स्थानात् नोऽस्मान्मुञ्च मोचय ॥ यदाङ्गुः ॥ वरुणदेवत्या गायत्री अवसान-
हीना । अघ्या इति गोनाम [निघ° २. ११.] प्रकरणादिहानूबन्ध्याविषयम् । बङ्ग-
वचनमनूबन्ध्याबङ्गवेर्धवत् एकानूबन्ध्यापक्षे तु पूजार्थम् । अघ्या इति यदाङ्गुः
वेदस्मृतिलोकवाक्यानि अघ्या अहृतव्या अवध्याः पूजनीया इति वदन्ति । इति-
करणेन (12.) वाक्यस्यार्थमभिनयेन दर्शयति । हे वरुण वयं तु इति शपामहे
इतिकरणं (12.) प्रदर्शनार्थम् शपतिर्हिसार्थः इति एवमनेन विधिना अघ्या हिं-
स्मः अत एव तां याचामहे हे वरुण ततस्तस्मादघ्यावधजातदिनसो नोऽस्मान्मुञ्च
मोचय ॥ सुमित्रियाः । आपः ओषधयश्च नोऽस्माकं सुमित्रियाः साधुमित्रत्वेनाव-
स्थिताः सन्तु । यः शत्रुरस्मान्द्वेष्टि वयं च यं शत्रुं द्विष्मः द्वेषं कुर्मः तस्मै उभया-
त्मकाय शत्रवे आप ओषधयश्च दुर्मित्रियाः अमित्रत्वेनावस्थिताः सन्तु ॥ धाम्नो-धा-
म्न इति मन्त्रः शूलोपगूहनमन्त्रस्य शेषो वा ॥ सुमित्रिया इति मन्त्रोऽपामभि-
मन्त्रणे वा ॥ २२ ॥ एवमग्नीषोमीयः पशुः समातः ॥ ॥

VI. हविष्मतीरिमा अपो हविष्मांश्च ॥ अविवासति ।

हविष्मान्देवोऽअधरो हविष्मांश्च ॥ अस्तु सूर्यः ॥ २३ ॥